

Bakteriálne odumieranie liesky

Liesku obyčajnú môže okrem iných chorôb a škodcov napadnúť aj baktéria *Xanthomonas arboricola* pv. *corylina*, ktorej následkom môže byť aj odumretie jedincov. Baktéria sa svojou prítomnosťou prejaví na pukoch, listoch, vetvičkách alebo kmeni hostiteľa. Občas sa môže stať, že bude infekcia prítomná aj na plodoch liesky. V Európe sa uvedené ochorenie vyskytuje v Holandsku, Taliansku, Francúzsku, Španielsku, Portugalsku, Veľkej Británii, Poľsku, Srbsku, Chorvátsku, Slovinsku, Severnom Macedónsku, Švajčiarsku, Turecku a európskej časti Ruska. Známe sú výskyty aj z Austrálie. Z iných krajín je baktéria prítomná napríklad v USA, Kanade a Čile.

Baktéria, ktorá spôsobuje tento druh odumierania, postihuje iba liesku obyčajnú. Rozširuje sa za pomoci dažďa a infikovanými sadenicami, prezimuje v ranách na výhonkoch a počas jarného obdobia preniká cez prieduchy do pletív hostiteľov. Najčastejšie baktéria vstupuje cez miesta, kde je rastlina mechanicky poškodená. Baktéria môže prežiť až po dobu štyroch mesiacov v opadnutých listoch, nedokáže však prezimovať v pôde.

Za prvý symptóm napadnutia možno považovať drobné, nepravidelné alebo okrúhle, vodnaté škvrny žltozelenej farby na listoch. Infikované miesta sa neskôr sfarbia do červenohneda. Počas prvého roka napadnutia sa na kôre vyskytnú tmavozelené, vodnaté škvrny, ktoré postupne stmavnú a tiež nadobudnú červenohnedé sfarbenie. Na výhonoch, ktoré odumrú, ostávajú visieť listy počas jesene oveľa dlhšie v porovnaní so zdravými výhonmi.

Ochorenie je nebezpečné hlavne pre mladé kry, a to vo veku 1 – 5 rokov. Stromy, ktoré sú staršie, iba zriedka uhynú v dôsledku bakteriálnej infekcie, úroda však môže byť značne nižšia. Okrem toho sa nákaza môže vyskytnúť aj v škôlkach.

Uvedené ochorenie patrí medzi tzv. regulované nekaranténne škodlivé organizmy, ktorých výskyt na rozmnožovacom materiáli musí byť na nulovej hranici. To znamená, že sledovanie tejto choroby má význam hlavne v miestach výroby sadeníc liesok.

Tak ako aj pri iných ochoreniach, aj pri bakteriálnom odumieraní liesky je dôležitá predovšetkým dôsledná kontrola zdravotného stavu rozmnožovacieho materiálu. V prípade podozrenia na výskyt odporúčame infikované výhonky odstrániť spálením. Pri samotnom ošetrovaní je potrebné dodržiavať hygienické a sanitárne zásady, čím môžete zabrániť prenosu baktérie z napadnutého hostiteľa na zdravého.

Okrem toho je možné kry, ktoré ešte nerodia, ošetriť pomocou mednatých prípravkov. Ich ošetrovanie sa odporúča robiť v septembri a druhýkrát v októbri. Ošetrovanie rodiacich krov je ideálne až po zbere úrody liesky obyčajnej.

Ing. Ivana Bugriová

ÚKSÚP – OOR

15.10. 2020